

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

Върховният касационен съд, Търговска колегия, второ т.о. в закрито заседание на 15.06.2004 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТАТЯНА ВЪРБАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: НИКОЛАЙ ЦВЕТКОВ
МАРИЯ СЛАВЧЕВА

След като изслуша докладваното от съдията Мария Славчева гр.д.№ 189/2004 год. ВНАСЯ в Конституционния съд на Република България

И С К А Н Е

ЗА УСТАНОВЯВАНЕ ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТ на нормата на чл.31, ал.1, т.2 от Закона за закрила и развитие на културата/ДВ, бр.50/1999 год./, поради противоречие с чл.4, ал.1 и чл.60 от Конституцията

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ:

Чл.150, ал.2 от Конституцията на Република България

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Пред Върховния касационен съд е образувано гр.д.№ 189/2004 год. по касационна жалба, подадена от "Бояна филм" ЕАД против решение от 11.12.2003 год. по гр.д.№ 2324/2003 год. на Софийския апелативен съд. При съдебното разглеждане на повдигнатия спор за вземането, предявено от Национален фонд "Култура" се поставя въпросът с приложението на чл.31, ал.1, т.2 от Закона за закрила и развитие на културата/ЗЗРК/, на който е основан предявения срещу касатора иск.

Върховният касационен съд, състав на Търговска колегия намира, че разпоредбата на чл.31, ал.1, т.2 ЗЗРК/ДВ, бр.50/1999 г./ противоречи на чл.60 от Конституцията на Република България и на основание чл.150, ал.2 КРБ внася в Конституционния съд на Република България настоящето искане за обявяване на противоконституционността ѝ.

Националният фонд "Култура" е създаден по силата на чл.24, ал.1 ЗЗРК със статут на юридическо лице на извънбюджетна сметка със седалище София. В чл.31, ал.1 ЗЗРК законодателят изрично е посочил източниците, чрез които постъпват средства по сметката му, като с атакуваната точка втора от тази разпоредба е вменено в задължение на търговските дружества с държавно участие в областта на културата, да участват в набирането на постъпления в бюджета на Националния фонд чрез отчисления в размер на десет на сто от получаваните от тях приходи от наем.

Настоящият касационен състав счита, че нормата е противоконституционна, тъй като основният закон не предвижда възможност за едностранно установяване от държавата/дори и със закон/ на задължения за физическите и юридическите лица в страната да правят от постъпленията, получени от правомерно осъществявана от тях дейност отчисления в различни фондове на различни ведомства и органи на управлението.

По същество с тази норма се установяват допълнителни финансови утежнения в нарушение на Конституцията, която в чл.60 предвижда като единствената възможност за налагане на имуществено задължение в полза на държавния и общинския бюджет плащането на данъци и такси.

Заложеният в чл.4, ал.1 от Конституцията принцип на правовата държава изключва правото на законодателя да установява конкретни финансови утежнения под формата на скрити данъчни задължения, какъвто е случаят с атакуваната разпоредба.

В изложения смисъл е и изразеното от Конституционния съд разбиране по сходни на настоящия случаи, последователно поддържано в решения № 8 от 1997 г. по к.д.№ 3 от 1987 г., № 31 от 1998 г. по к.д.№ 24 от 1998 г. и № 6 от 2002 г. по к.д.№ 9/2002 г.

Изложеното мотивира Върховния касационен съд, състав на Търговска колегия да внесе

И С К А Н Е:

Да бъде установена противоконституционността на разпоредбата на чл.31, ал.1, т.2 от Закона за закрила и развитие на културата поради противоречието ѝ с чл.4, ал.1 и чл.60 от Конституцията на Република България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: